

"Sana bu simayı veren ve o simada böyle bir sikke-i rahmeti ve bir hâtem-i ehadiyeti vaz' eden Zat,.." ifadesini devamıyla açıklar mısınız?

"İnsan, ism-i Rahmân'ı tamamıyla gösterir bir surettedir. Evet, sabıkan beyan ettiğimiz gibi, kâinatın simasında bin bir ismin şuâlarından tezahür eden ism-i Rahmân görüldüğü gibi ve zemin yüzünün simasında rububiyet-i mutlaka-i İlâhiyenin hadsiz cilveleriyle tezahür eden ism-i Rahmân gösterildiği gibi, insanın suret-i câmiyasında, küçük bir mikyasta, zeminin siması ve kâinatın siması gibi yine o ism-i Rahmân'ın cilve-i etemmini gösterir demektir."(1)

İnsan şu kainatın küçültülmüş bir modeli, bütün mahlukatın üstünde azametle tecelli eden isim ve sıfatların daha küçük ölçekli tecelli mahallidir. Yani; kainatta ne kadar tecelli varsa, aynı tecelliler, insanın küçük boyutlu; ama cami ve geniş mahiyetinde de vardır. **Kainatı küçültsek insan olur, insanı büyültsek kainat olur** sözü, bu konuyu tam özetleyen bir sözdür.

Allah'ın bütün kainatta tecelli eden; **Rahman** ve **şefkat** manası, küçük bir model şeklinde, insanın mahiyetinde de tecelli ediyor. Bu tecelli insanın mahiyetinde özellikle de insanın suret ve simasında merkezileşiyor. Yani; diğer bir tabirle kainat insanda, insan da simada tecemmu etmiş, yani; toplanıp merkezleşmiş. İnsanı insan yapan ve bütün hayati ve insani sıfatların hepsinin simada olması meselemize işaret eder.

Göz, kulak, dil, burun, beyin gibi insani vasıflar, hep simada toplanmışlar. Bu sıfatların hepsi alemlere açılan pencereler hükmündedir. Herbiri bir şefkat ve rahmet mührüdür. Yani; Allah'ın insana verdiği kıymet ve şefkat, en bariz olarak insanın simasında parlıyor. Bu da hem Allah'ın birliğine, hem de şefkat sıfatına işaret eden bir mühür ve imza hükmündedir.

İman nazarı ile insanın simasına bakan birisi, bu simada önce insanı görür, sonra insanda kainatı görür, kainatta da Allah'ın bütün isim ve sıfatlarını görür, sonra hepsinin arka cephesinde; Allah'ın eşsiz şefkatine ve Zat-ı Akdesine intikal eder.

(1) bk. [Lem'alara, On Dördüncü Lem'a İkinci Makam.](#)